(NYT FRA)

HARE KRISHNA

Nr. 2, 24. årgang, februar 2022 - Pris 35 kr.

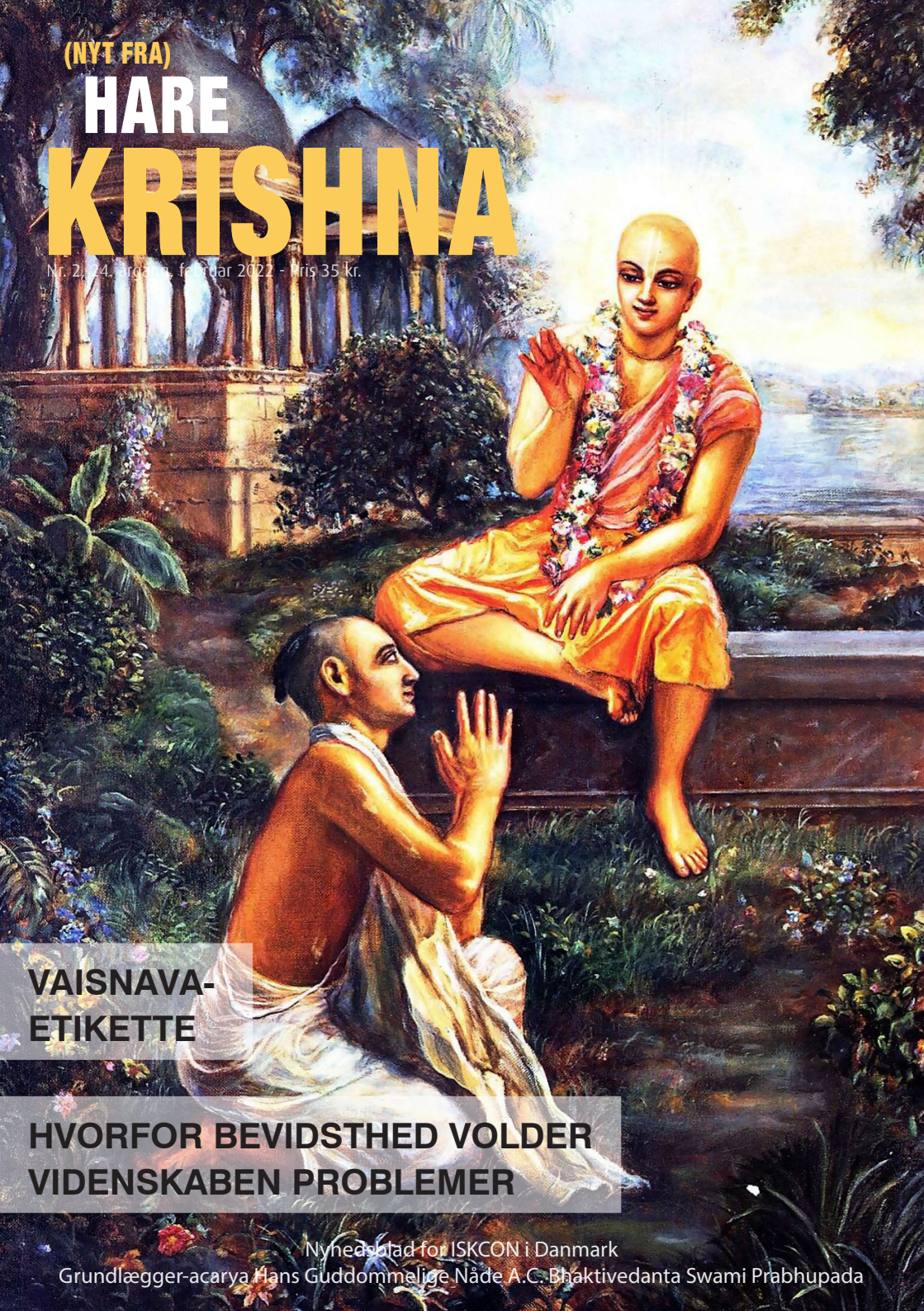

VAISNAVA-ETIKETTE

HVORFOR BEVIDSTHED VOLDER VIDENSKABEN PROBLEMER

Nyhedsblad for ISKCON i Danmark
Grundlægger-acarya Hans Guddommelige Nåde A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada

Vaisnava-etikette

Vi starter i dette nummer på en serie om vaisnava-etikette. Vaisnava-etikette er de normer, som en vaisnava lever sit liv efter. Nogle pynter sig med smykker og juveler, men vaisnava-etikette er ifølge Herren Caitanya det, som en vaisnava smykker sig med.

Vaisnava-etikette udspringer fra sjælens dybeste natur og bevidstheden om hans forhold til Krishna, hvor hver eneste af hans handlinger gøres for at tilfredsstille Krishna, og alle levende væsener og alting respekteres som Krishnas. Vaisnava-etikette gør en vaisnava til en elsket ven af alle.

Serien om vaisnava-etikette er fra en bog af Bhakti Caru Swami (1945-2020), der selv var kendt for at være den fineste og mest kultiverede vaisnava, man kunne forestille sig. Serien indgår i vores løbende gennemgang af praktiseringen af Krishnabevidsthed, men samtidig er vaisnava-etikette også en del af en vaisnavas videregående uddannelse. Læs mere side 6.

Seriens første del tager udgangspunkt i en samtale mellem Herren Caitanya og Sanatana Gosvami, og derfor er forsidebilledet et maleri fra Deres samtale, der fandt sted over to måneder ved Prayaga.

PS. Hvis du ikke nåede at købe Prabhupadas 125 års jubilæumsmønt, har du nu igen chancen samtidig med, at du kan være med til at støtte aktiviteterne i templet i København. Se side 18. Hare Krishna. Ld.

KALENDER

Lørdag 5.2	Vasanta Pancami Srimati Visnupriya Devis fremkomst Sarasvati Puja Srila Visvanatha Cakravarti Thakuras bortgang Sri Pundarika Vidyanidhis fremkomst Sri Raghunandana Thakuras fremkomst Srila Raghunatha Dasa Gosvamis fremkomst
Mandag 7.2	Srila Advaita Acaryas fremkomst (faste indtil middag)
Tirsdag 8.2	Bhismastami
Onsdag 9.2	Srila Madhvacaryas bortgang
Torsdag 10.2	Srila Ramanujacaryas bortgang
Lørdag 12.2	Ekadasi (faste fra korn og bønner for Bhaimi Ekadasi + faste for Varahadevas fremkomst i morgen)
Søndag 13.2	Bryd fasten mellem 7:38–10:49 Varaha Dvadasi: Herren Varahadevas fremkomst (faste i går)
Mandag 14.2	Nityananda Trayodasi: Sri Nityananda Prabhus fremkomst (faste indtil middag)
Onsdag 16.2	Sri Krsna Madhura Utsava Srila Narottama Dasa Thakuras fremkomst
Mandag 21.2	Sri Purusottama Dasa Thakuras bortgang Srila Bhaktisiddhanta Sarasvati Thakuras fremkomst
Søndag 27.2	Ekadasi (mahadvadasi, faste fra korn og bønner for Vijaya Ekadasi) Srila Isvara Puris bortgang
Mandag 28.2	Bryd fasten mellem 7:03–10:36
Tirsdag 1.3	Siva Ratri
Torsdag 3.3	Srila Jagannatha Dasa Babajis bortgang Sri Rasikanandas bortgang
Søndag 6.3	Sri Purusottama Dasa Thakuras fremkomst

INDHOLD

2 Kalender & redaktionelt

3 Srila Prabhupadas side

6 Vaisnava-etikette

9 Ændrede perspektiver

11 Varnasrama set fra flere vinkler

15 Bevidsthed og videnskab

18 Prabhupadas lykkemønt

19 Hvem passer butikken?

20 Køkkenside

22 Brevkasse

23 Det sker

'Nyt fra Hare Krishna' udgives af Det Internationale Samfund for Krishna-bevidsthed (ISKCON) i Danmark, grundlægger-acarya A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada. - © Copyright 2022, alle rettigheder forbeholdes. - ISSN 1600-0153
Redaktion: Lalitanatha Dasa/Leif Asmark Jensen (ansvarshavende) lalitanatha@krishna.dk - Dandaniti Devi Dasi/Dorte Skou Jensen dandaniti@krishna.dk - Layout & webside: Ananta Sri Dasa/Anders Grønlund, mail@ananta.dk
Adresse: Holsteinborgvej 20, 1th., 2720 Vanløse Tlf.: 4073 6446/3132 3501 - Bankkonto: Den Danske Bank reg. 1551, konto 3534 125 119 - Alle indlæg, kommentarer, spørgsmål osv. er velkomne.

SRILA PRABHUPADAS SIDE

KRISHNABEVIDSTHED: DEN MODERNE TIDS YOGA, 2

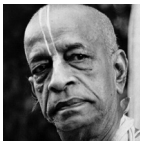

af Srila Prabhupada (Oversat af Christopher Thuesen)

I en klasse fra 1970 i New Vrindavana forklarer Srila Prabhupada om den ægte yoga og dens ældgamle hemmeligheder. Artiklen er fra bogen Science of Self Realization. Første del bragtes i sidste nummer.

Vi tiltrækker mange studerende blot ved at synge Hare Krishna, og de forstår hele filosofien og bliver rensede. Denne bevægelse startede for kun fire år siden i 1966, og allerede nu har vi så mange afdelinger. De amerikanske drenge og piger tager det meget alvorligt, og de er glade. Spørg hvem som helst af dem. *Ceto-darpana-marjanam*. De slipper af med hjertets urenheder blot ved at synge og recitere Hare Krishna, Hare Krishna, Krishna Krishna, Hare Hare/ Hare Rama, Hare Rama, Rama Rama, Hare Hare.

Det næste punkt er *bhava-maha-davagni-nirvapanam*. Så snart hjertet er renset for alle urenheder, bliver den materielle eksistens' problemer omgående løst. Denne verden sammenlignes med *davagni*, der betyder en skovbrand. I denne materielle eksistens ønsker ingen ulykke, men vi tvinges til at opleve det. Det er den materielle naturs lov. Ingen ønsker ildebrand, men uanset hvilken by vi tager til, finder vi altid et brandvæsen. Der vil altid forekomme ildebrand. På samme måde er der mange andre ting, ingen ønsker. Ingen ønsker at dø. Alligevel finder døden sted. Ingen ønsker sygdom. Alligevel bliver vi syge. Ingen ønsker alderdom. Alligevel bliver vi gamle. Det sker imod vort ønske, imod vor vilje.

Derfor bør vi overveje vores situation i den materielle verden. Denne menneskeform er skabt til forståelse, ikke til at spilde det dyrebare liv ligesom dyr ved blot at spise, sove, parre sig og forsvare sig. Det er ikke civilisationens fremskridt. Ifølge *Srimad-Bhagavatam* er denne krop ikke skabt til at slide og slæbe blot for at tilfredsstille sanserne.

nayam deho deha-bhajam nr-loke
kastan kaman arhate vid-bhujam ye
(SB. 5.5.1)

At arbejde meget hårdt og tilfredsstille sig selv igennem sansenydelse er, hvad svin gør, ikke mennesker. Mennesket bør lære *tapasya*. Specielt i Indien har utallige store vismænd, konger, *brahmacarier* og *sannyasier* anvendt deres liv på at udføre stor *tapasya* for ikke at falde endnu mere i søvn. Herren Buddha var en prins, der opgav alting for at engagere sig i *tapasya*. Det er ægte liv. Kong Bharata, som Indien er opkaldt efter under navnet Bharata-varsa, var 24 år gammel, da han forlod sit kongerige, sin unge kone og sine børn for at udøve *tapasya*. Herren Caitanya Mahaprabhu var blot 24 år, da han opgav sin unge kone, moder – alt. Der er mange, mange eksempler. Indien er *tapasyaens* land, men vi er ved at glemme det. Vi er i gang med at gøre det til teknologiens land. Det er overraskende, at Indien ikke længere kultiverer *tapasya*, for Indien er *dharmaens* land. *Dharma-ksetre kuru-ksetre*.

Men det er ikke kun i Indien. Overalt i denne jernalder forfalder alting. *Prayenalpayusah sabhya kalav asmin yuge janah* (*SB*. 1.1.10). I denne Kalis tidsalder er livslængden reduceret, mennesker er uinteresserede i selverkendelse, og selv hvis de er, vildledes de af så mange bedrageriske ledere. Denne alder er yderst korrupt. Derfor er Caitanya Mahaprabhus proces med at recitere Hare Krishna den bedste og enkleste metode.

harer nama harer nama

harer namaiva kevalam
kalau nasty eva nasty eva
nasty eva gatir anyatha
[Cc. Adi 17.21]

"I denne Kalis tid er der ingen anden religion end at glorificere Herren ved at ytre Hans hellige navn, og det er alle de åbenbarede skrifters påbud. Der er ingen anden vej, der er ingen anden vej, der er ingen anden vej." Dette vers findes i *Brhan-naradiya Purana*. *Harer nama harer nama harer namaiva kevalam*. Reciter blot Hare Krishna. Der er intet alternativ. *Kalau nasty eva nasty eva nasty eva gatir anyatha*. I denne tid, Kali-yuga, er der intet alternativ til selverkendelse. Derfor må vi acceptere det.

Der er et andet lignende vers i *Srimad-Bhagavatam*. I 12. Bog, 3. kapitel forklarer Sukadeva Gosvami Pariksit Maharaja om denne tids fejl, og nu er alle dens kendetegn åbenlyse. I konklusionen siger Sukadeva Gosvami dog, *kaler dosa-nidhe rajann asti hy eko mahan gunah*: "Min kære konge, denne Kali-alder er fuld af fejl, men der er én god mulighed." Hvad er denne mulighed? *Kirtanad eva krsnasya mukta-sangah param vrajet*: "Udelukkende ved at recitere dette Hare Krishna-*mantra* kan man befries og vende hjem til Guddommen." [*SB*. 12.3.51]

Dette er praktisk og autoriseret, og man kan også se, hvordan man gør fremskridt udelukkende ved at recitere Hare Krishna. Denne Krishnabevidsthedsbevægelse er ikke noget nyt, vi har introduceret eller fabrikeret. Den er autoriseret i kraft af de vediske principper og *acaryaer* som Caitanya Mahaprabhu og andre. Metoden er meget enkel. Man har intet at tabe. Vi tager os ikke betalt eller opkræver et gebyr for at give folk et hemmeligt *mantra*, som vi lover vil gøre dem til Gud inden for seks måneder. Nej. Dette er åbent for alle – børn, kvinder, piger, drenge, gamle mennesker – alle kan recitere Hare Krishna og se resultaterne.

Med dette mål for øje etablerer vi ikke blot New Vrindavana, vores landbrugsprojekt i West Virginia, men også andre åndelige fællesskaber som New Navadvipa og New Jagannatha Puri. Vi har allerede startet New Jagannatha Puri i San Francisco, og vi fejrer Ratha-yatra-festivalen der. I år vil der også være en stor Ratha-yatra-ceremoni i London. Der vil være tre vogne, én til Jagannatha, én til Subhadra og én til Balarama, og de vil blive bragt til floden Thames. Amerika har importeret New England og New York, så hvorfor ikke også New Vrindavana? Vi bør især etablere dette New Vrindavana, for Herren Caitanya anbefalede, *aradhyo bhagavan vrajesa-tanayas tad-dhama vrndavanam*: "Krishna, Nanda Maharajas søn, er den højeste tilbedelsesværdige Guddom i *Vrindavana-dhama* i Vrajabhumi, og Hans sted, Vrindavana, er også tilbedelsesværdigt." De vesterlandske drenge og piger kommer til Krishnabevidsthed, og de bør have et sted ligesom Vrindavana. Swami Kirtanananda, der tog med mig til Vrindavana for to år siden, ved, hvordan Vrindavana er, så jeg har instrueret ham i at konstruere mindst syv templer. I Vrindavana er der 5.000 Radha-Krishna-templer, men der er syv særligt vigtige templer, der er etableret af Gosvamierne. Vores program er at leve i New Vrindavana, afhænge af landbrug og køer som det økonomiske grundlag og fredfyldt praktisere Krishnabevidsthed og synge Hare Krishna. Det er Vrindavana-metoden. *Yuktahara-viharasya … yogo bhavati duhkha-ha* (*Bg*. 6.17). Dette menneskeliv er ikke ment til at øge de unødvendige behov. Vi bør stille os tilfredse med blot at holde krop og sjæl sammen, og resten af tiden bør vi øge vores Krishnabevidsthed, så vi ikke behøver at få en ny materiel krop, når vi forlader denne, men vil være i stand til at vende hjem, tilbage til Guddommen. Det bør være menneskelivets motto.

Materielt liv er lig med at spise, sove, parre sig og forsvare sig, men åndeligt liv har mere at byde på. Det er også forskellen mellem dyreliv og menneskeliv. Dyreliv betyder at spise, sove, parre sig og forsvare sig. En hund spiser, og et menneske spiser. Et menneske sover, og en hund sover. Et menneske har et sexliv, og

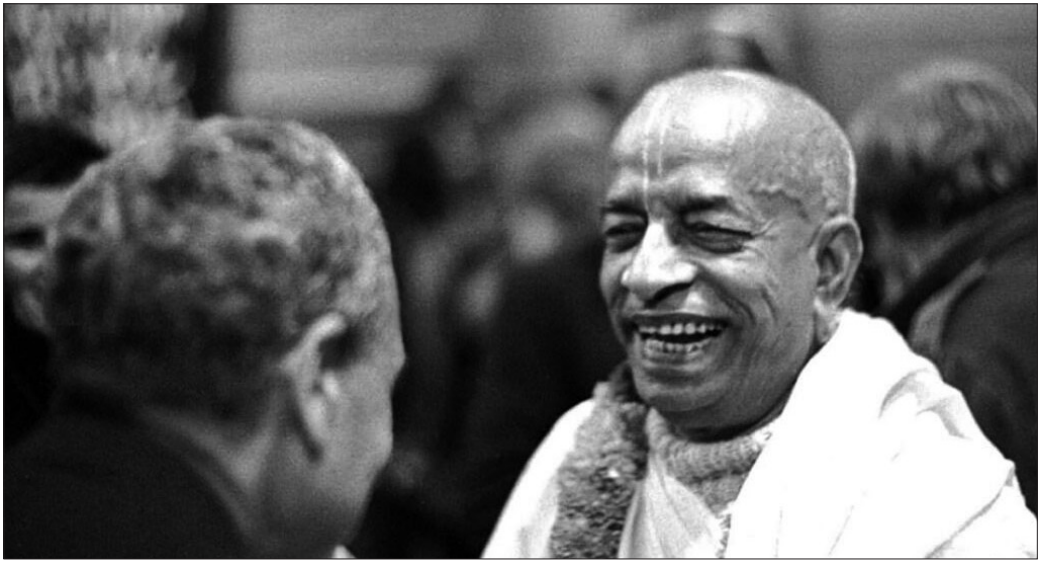

hunden har også et sexliv. Hunden forsvarer sig på sin egen måde, og mennesket forsvarer sig på sin egen måde, måske ved hjælp af atombomber. Disse fire ting har mennesker og dyr til fælles, og fremskridt i disse fire principper er ikke menneskecivilisation, men dyrecivilisation. Menneskecivilisation betyder *athato brahma jijnasa*. I *Vedanta-sutra* er den første aforisme *athato brahma jijnasa*: "Nu er tiden kommet til at undersøge Brahman." Det er menneskeliv. Så længe man ikke er åndeligt nysgerrig, *jijnasuh sreya uttamam*, er man et dyr, for man lever ifølge disse fire principper, det er alt. Man må spørge ind til, hvad man er, og hvorfor man tvinges igennem disse fire ubekvemmeligheder i form af fødsel, død, alderdom og sygdom. Findes der en kur? Disse spørgsmål bør stilles. Det er menneskeligt liv. Det er åndeligt liv.

Åndeligt liv betyder menneskeligt liv, og materielt liv betyder dyreliv. Det er alt. Vi må lave de justeringer, der anbefales i *Bhagavad-gita*. *Yuktahara-viharasya*. For eksempel betyder det ikke, at man holder op med at spise, når man bliver spirituel. Snarere bør spisningen tilpasses. *Bhagavad-gita* beskriver hvilke kategorier af fødevarer, der er førsteklasses eller i godhed, hvilken klasse, der er i lidenskab, og hvilken er i den tredje klasse, uvidenhed. I menneskecivilisationen skal vi hæve os til det sattviske niveau (godhed) og dernæst genopvække vores transcendentale bevidsthed eller Krishnabevidsthed. Alt kan findes i *sastraerne*. Uheldigvis konsulterer vi dem ikke.

evam prasanna-manaso
bhagavad-bhakti-yogatah
bhagavat-tattva-vijnanam
mukta-sangasya jayate
(SB. 1.2.20)

Medmindre man befries fra kløerne af disse tre tilstande i den materielle natur, kan man ikke forstå Gud. *Prasanna-manasah*. Man skal være en Brahman-erkendt sjæl. *Brahma-bhutah prasannatma na socati na kanksati* (*Bg*. 18.54). Disse påbud er der, så man må drage fordel af disse *sastraer* og prædike dem. Det er intelligente menneskers ansvar. Den almene befolkning ved, at Gud er stor, men de ved ikke, hvor stor Gud er. Det kan vi læse om i den vediske litteratur. Det er vores pligt i denne jernalder. Det er *hari-kirtana*, *param vijayate sri-krsna-sankirtam*: forherligelse af den Højeste.

VAISNAVA-ETIKETTE, 1

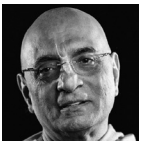

af Bhakti Caru Swami

Det er et løbende ønske blandt mange af vores læsere at lære mere om den grundlæggende praktisering af hengiven tjeneste. Derfor har vi haft serier som 'Introduktion til hengiven tjeneste' og 'Krishnabevidsthed sådan!'. I fortsættelse heraf starter vi nu en serie om vaisnava-etikette, der vil berøre så godt som alle områder af praktiseringen af hengiven tjeneste. Serien vil være baseret på en bog af Bhakti Caru Swami fra 1980'erne, Vaisnava Etiquette, der igen bygger på en række forelæsninger, han gav over emnet.

Den første del er en introduktion, hvor Bhakti Caru Swami læser fra Caitanya-caritamrta og giver kommentarer ind imellem.

Jeg vil gerne byde jer alle velkommen til vores klasse om *vaisnava*-etikette. Jeg vil begynde med at læse nogle citater fra *Caitanya-caritamrta* fra Caitanya Mahaprabhus instruktioner til Sanatana Gosvami om *sadacara*, en *vaisnavas* aktiviteter.

Sri Caitanya Mahaprabhu gav Sanatana Gosvami besked om at skrive *vaisnava-smrti* (*Hari-bhakti-vilasa*) i *Cc. Madhya-lila* 24.324-344:

"Sanatana Gosvami foldede sine hænder og sagde: "Min Herre, Du har givet mig ordre til at skrive en vejviser om *vaisnavaers* handlemåder. Jeg er en person af meget ringe herkomst. Jeg har intet kendskab til god opførsel. Hvordan er det muligt for mig at skrive autoriserede retningslinjer om *vaisnava*-aktiviteter?" Sanatana Gosvami bad dernæst Herren: "Fortæl mig venligst personligt, hvordan jeg kan skrive denne vanskelige bog om *vaisnava*-opførsel. Vis Dig Selv i mit hjerte. Hvis Du vil være så venlig at manifestere Dig i mit hjerte og personligt lede mig i at forfatte denne bog, kan jeg gøre mig håb om at kunne skrive den, selv om jeg er af ringe herkomst. Du kan gøre dette, for Du er Guddommens Højeste Personlighed i Egen Person, og hvad end Du befaler, er perfekt."

Sri Caitanya Mahaprabhu svarede: "Hvad end du ønsker at gøre, vil du være i stand til at gøre rigtigt ved Herren Krishnas gunst. Han vil manifestere den virkelige betydning. Fordi du bad mig om en sammenfatning, kan du her høre disse få indikationer. I begyndelsen må man søge tilflugt hos en ægte åndelig mester. Din bog skal beskrive kendetegnene på både den ægte åndelige mester og den ægte discipel. Så kan man, før man accepterer en åndelig mester, være sikker på den åndelige mesters position. På samme måde kan den åndelige mester også være sikker på disciplens position. Guddommens Højeste Personlighed, Krishna, skal beskrives som det tilbedelsesværdige objekt, og du bør overveje (*bija*) *mantraet* for tilbedelsen af Krishna, Rama eller enhver anden ekspansion af Guddommens Højeste Personlighed."

"Du bør diskutere de nødvendige kvalifikationer for at få et *mantra* [dvs. blive initieret], fuldkommengørelsen af *mantraet*, renselsen af *mantraet*, initiering, morgenpligter, ihukommelse af den Højeste Herre, renlighed og vask af mund og andre dele af kroppen. Om morgenen bør man som en fast ting børste sine tænder, tage bad, fremføre bønner til Herren og bøje sig respektfuldt og ydmygt for den åndelige mester. Man bør tjene den åndelige mester og male sin krop tolv steder med *urdhva pundra* (*tilaka*). Man bør stemple Herrens hellige navne på sin krop, eller man bør stemple kroppen med Herrens symboler såsom diskos og kølle."

"Efter dette bør du beskrive, hvordan man skal pynte sin krop med *gopicandana*, gå

med halskæder, samle *tulasi*-blade fra *tulasi*-træet, vaske sit tøj og gøre alteret rent, gøre rent i sit hus og lejlighed og besøge templet og ringe med klokken blot for at fange Herren Krishnas opmærksomhed. Beskriv også Deitetstilbedelse, hvor man ofrer mad til Krishna mindst fem gange om dagen. Man bør på rette tidspunkt anbringe Krishna på en seng. Du bør også beskrive processen med ofring af *arati* og tilbedelsen af Herren ifølge listen på fem, seksten og halvtreds ingredienser."

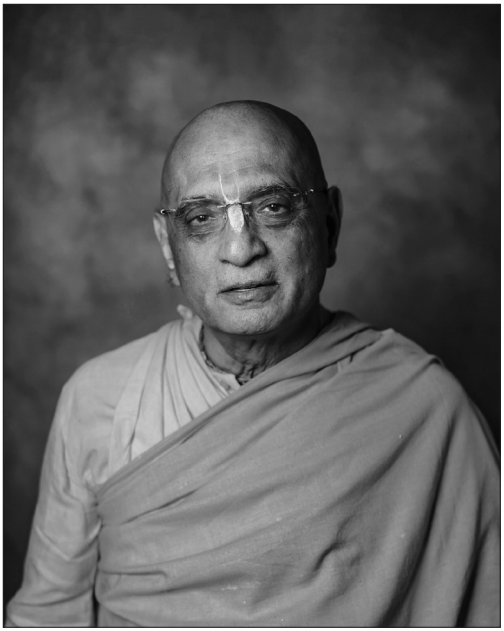

"Deiteternes kendetegn bør diskuteres såvel som *salagrama-silaens* kendetegn. Man bør diskutere besøg til Deiteterne i templet og valfarte til hellige steder som Vrindavana, Mathura og Dvaraka."

"Du bør forherlige det hellige navn og omhyggeligt opgive forseelser, når du siger de hellige navne. Man bør kende symptomerne på en *vaisnava*. Man bør opgive eller udrydde alle slags *seva-aparadha*, forseelser i Deitetstilbedelse."

"Elementerne i tilbedelse såsom vand, konkylie, blomster, røgelse og lampe bør beskrives. Du bør også omtale lavmælt recitation, fremførelse af bønner, omkredsning og frembærelse af respekt og underkastelse. Alle disse bør omhyggeligt studeres."

"Andre ting, der bør diskuteres, er metoden til udførelse af *purascarana* (renselse), spisning af *krsna-prasada*, opgivelse af al uofret mad og ikke at bespotte Herrens hengivne."

Dette er også et meget vigtigt punkt, som hengivne bør huske. En *vaisnava* må ikke spise noget, der ikke er blevet ofret til Krishna. Vi bør være meget påpasselige med hensyn til det, for jeg har i praksis set over hele verden, at vi udvikler en tendens til at spise ting, der ikke er ofret. Det eneste hensyn ser ud til at være blevet, om maden er vegetarisk. Men det er meningen, at vi kun spiser *krsna-prasada*.

Forsøg at overhold det så meget som muligt. Når man rejser, eller hvis man er på *sankirtana*, er det noget andet. Men forsøg stadig at ofre alting til Krishna, før det bliver spist.

"Man bør kende symptomerne på en hengiven, og hvordan man omgås med hengivne. Man bør vide, hvordan man tilfredsstiller den hengivne ved at gøre tjenester, og man bør vide, hvordan man opgiver selskabet med ikke-hengivne. Man bør regelmæssigt høre recitationen af *Srimad-Bhagavatam*."

Vi kan se, hvordan Prabhupada fulgte alle disse instruktioner til Sanatana Gosvami og indførte dem i vores samfund.

"Du bør beskrive de daglige ritualistiske pligter, og du bør også beskrive fjortendagspligterne, specielt overholdelsen af *ekadasi*-fasten, der kommer med fjorten dages mellemrum."

Så her er også en vigtig ting at tænke over. Generelt tror vi, at blot ved ikke at spise korn overholder vi *ekadasi*. Men når vi taler om at følge *ekadasi*, betyder det i virkeligheden at faste, og faste betyder ikke at indtage noget. Faste betyder ikke nødvendigvis kun at faste fra korn. I begyndelsen kan hengivne selvfølgelig blot afstå fra korn på *ekadasi*-dagen. Men som man gør fremskridt, bør man

forsøge at faste helt. Det er også blevet nævnt, at man kan forsøge at holde sig vågen i 24 timer. Bliv oppe hele dagen og hele natten.

Når jeg giver klasse om at følge *ekadasi*, nævner hengivne ofte, at Prabhupada egentlig aldrig gav os instruktion om at følge *ekadasi* på denne måde. Men i virkeligheden skriver Prabhupada i *The Nectar of Devotion*, at hengivne kan holde sig vågne hele natten og synge om Herrens herligheder, mens de faster. Så Prabhupada instruerede os faktisk om også at blive oppe hele natten. Det er i virkeligheden ikke så vanskeligt.

"Du bør anbefale undgåelsen af blandet *ekadasi* og overholdelsen af ren *ekadasi*." (*Cc. Madhya* 24.342)

Måske har I lagt mærke til, at nogle gange faster vi ikke på *ekadasi*, men i stedet på *dvadasi*. Grunden til dette er, at *ekadasien* er blandet. Med andre ord overlapper *dasami* ind i *ekadasi*. Når den tiende dag overlapper den ellevte dag, er sidstnævnte blandet. Den *ekadasi* faster man ikke på, men faster i stedet på den næste dag, der er *dvadasi*, den tolvte dag. Og det er blevet beskrevet, at faste på en *maha-dvadasi* er tusinde gange mere kraftfuld end at faste på en *ekadasi*.

"Du bør også beskrive forseelsen ved ikke at følge dette. Man bør være omhyggelig, så vidt disse elementer angår. Hvis man ikke er omhyggelig, vil man blive ligegyldig i udførelsen af hengiven tjeneste."

"Alt, hvad du skriver om *vaisnava*-opførsel, etableringen af *vaisnava*-templer og Deiteter og alt andet, bør underbygges af referencer fra *Puranaerne*."

"Du bør give generelle og specifikke beskrivelser af en *vaisnavas* opførsel og aktiviteter. Du bør skitsere ting, der skal gøres, og ting, der ikke må gøres. Alt dette bør beskrives som reguleringer og etiketter."

Her er nogle andre citater fra Srila Prabhupada om etikette:

"Alle Vrindavanas indbyggere er *vaisnavaer*. De er helt lykkebringende, for på en eller anden måde synger de altid Krishnas hellige navn."

Så her må vi også forstå én ting, nemlig at alle ISKCON's hengivne er *vaisnavaer*, for på en eller anden måde synger de det hellige navn. Prabhupada giver kvalifikationen på en *vaisnava*. Man bør anse alle Vrindavanas indbyggere for at være *vaisnavaer*. Hvorfor? Fordi de på en eller anden måde synger Herrens hellige navn. Så for slet ikke at tale om ISKCON's hengivne skal vi være meget respektfulde over for alle hengivne velvidende, at de alle er *vaisnavaer*.

Den største hindring for vores åndelige fremskridt er *vaisnava-aparadha*. Det er i virkeligheden en meget farlig forseelse. Vi skal passe meget på ikke at begå *vaisnava-aparadha*.

"Selv om nogle af dem ikke strengt følger den hengivne tjenestes regler og reguleringer, er de i det store og hele Krishnas hengivne og synger Hans navn direkte eller indirekte." (*Cc Adi-lila* 5.232)

Prabhupada skriver her i sin forklaring:

"Dette er en meget vigtig instruktion. I virkeligheden bygger hele *vaisnava*-etiketten eller hele *vaisnava*-kulturen på dette princip.

En *vaisnava* bør være tolerant som et træ og ydmyg som græs. Ikke desto mindre tolererede forfatteren til denne instruktion, Caitanya Mahaprabhu, ikke Jagai and Madhais dårlige opførsel. Da de generede Nityananda Prabhu, blev Han omgående vred og ville dræbe dem. Man bør være meget ydmyg og spagfærdig i sine personlige transaktioner, men hvis der er blasfemi imod ens *guru* eller en anden *vaisnava*, bør man blive vred som ild. Man bør ikke tolerere blasfemi imod en *vaisnava*, men bør straks skride til handling på én af tre måder. Hvis nogen bespotter en *vaisnava*, bør man standse ham med bedre argumenter og bedre logik. Hvis man ikke er dygtig nok til at gøre dette, bør man opgive livet på stedet, og hvis man ikke kan gøre det, skal man forsvinde fra stedet. Men vi bør aldrig lytte til blasfemi af en *vaisnava*." (Fortsættes i næste nummer)

HVAD ER DEN ENE TING, DER ÆNDREDE DIT PERSPEKTIV PÅ LIVET?

af Jahnu Dasa

Jahnu svarer på spørgsmålet i overskriften: Hvad var det, der mere end noget andet ændrede hans liv?

Den største indflydelse på mit liv har uden tvivl været Hare Krishna-bogen *Perfektion i Stridens Tidsalder* (oversat fra engelsk efter originaltitlen *Science of Self-realization*). Jeg sluttede mig til Hare Krishna, fordi de var de eneste, der kunne svare på de spørgsmål, jeg havde om Gud, verden og livet og døden.

Jeg voksede op på Amager i 60erne og 70erne. Selv om Danmark har en statsstøttet protestantisk kirke, anses Danmark for at være et ret ateistisk land.

I 60erne og 70erne blev religiøse mennesker i det mindste på Amager anset for nogle mærkelige nogle, de rene tabere, faktisk. Ingen i min familie, vennekreds eller lærere i skolen troede på Gud. Gud og religion var noget, man simpelthen ikke talte om i mit hjem. På den måde voksede jeg op som total ateist.

Senere i livet, muligvis fordi jeg begyndte at ryge hash, begyndte jeg at undre mig over Gud og de højere dimensioner i eksistensen. På det tidspunkt var jeg omkring 19. En anden grund til, at jeg begyndte at tænke eksistentielle tanker, var, at jeg ikke kunne forstå, at selv om jeg fik al den *sex, drugs'n rock'nroll*, jeg kunne ønske mig, var jeg aldrig tilfreds. Det var altid, som om der manglede et eller andet.

Jeg prøvede alle mulige ting. Jeg prøvede at være intellektuel kommunist. Jeg læste alle bøgerne, de havde på biblioteket om filosofi og religion. En bog, jeg blev meget inspireret af, var forfattet af Paul Brunton, en englænder, der tog til Indien for at finde en *guru*, men fandt ingen, så han skrev sin egen bog inspireret af indisk filosofi. Jeg har glemt, hvad den hed. Men nu ved jeg, at den var inspireret af indisk upersonlighedsfilosofi – at vi alle er Gud, at alting er ét.

Jeg blev meget samfundskritisk. Jeg og nogle af mine venner talte endda om, at vi ville ned og slutte os til Bader-Meinhof. Vi syntes, at Rote Armé Fraktion var helt fantastiske, men det blev heldigvis ved snakken blandt en flok stenere.

Jeg prøvede at være buddhist, Jeg prøvede yoga og meditation. Jeg praktiserede *pranayama*. På det tidspunkt mødte jeg mormonerne, og de gav mig min første Gudsoplevelse. Jeg blev omvendt til mormonerne, døbt og det hele. Men der var for mange spørgsmål, de ikke havde ordentlige svar på, så der var jeg kun et halvt års tid. Der mødte jeg også moderen til min første søn. Vi blev faktisk ekskluderet fra mormonkirken, fordi vi flyttede sammen uden at være gift.

På det tidspunkt var jeg på en søgen efter at finde meningen med livet. Jeg var meget tiltrukket af ideerne om *karma* og reinkarnation.

Så en dag, da jeg var 24, var jeg meget frustreret og i eksistentiel ængstelse. Jeg kaldte på Jesus – "Åh Jesus, vis mig vejen." Og så skete der et mirakel. Den næste dag kom min veninde hjem. Vi boede sammen i en lejlighed i Lyongade. Hun fortalte mig, at inde i byen havde hun mødt en mærkelig fyr, der havde overtalt hende til at tage en bog. "Her," sagde hun, "jeg ved, du er interesseret i det lort," og så smed hun bogen i skødet på mig.

Det viste sig, hun havde mødt en Hare Krishna, der havde givet hende *Perfektion i Stridens Tidsalder*, en Hare Krishna-bog, der som sagt var oversat til dansk fra originaltitlen *Science of Self-realization*.

Så snart jeg begyndte at læse den bog, vidste jeg, at jeg havde fundet Gud og meningen

med tilværelsen.

Et halvt år senere flyttede jeg ind i Hare Krishna-templet, der på det tidspunkt lå i Brønshøj. Så det tog mig fem år fra, at jeg begyndte min søgen efter sandheden, og til at jeg mødte Hare Krishnaerne.

Gud ske tak og lov for Srila Prabhupada (Hare Krishnas grundlægger) for at fortælle mig, hvem Gud er. Og Jesus viste mig vejen :)

Krishna siger: "Efter mange, mange liv overgiver den, der besidder virkelig viden, sig til Mig, idet han ved, at Jeg er alle årsagers årsag og alt, som er. En sådan stor sjæl er meget sjælden." (*Bg*. 7.19)

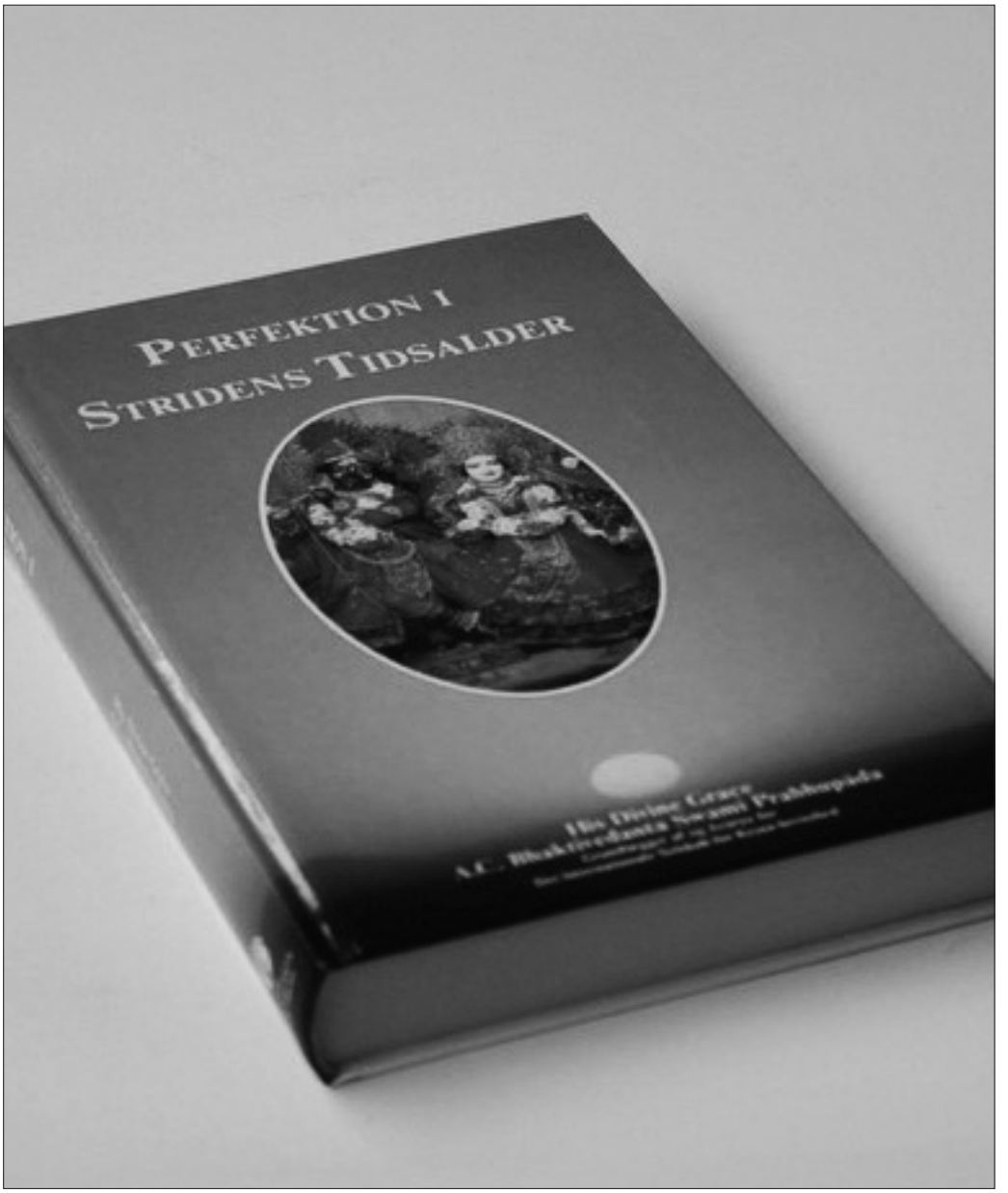

VARNASRAMA SET FRA FLERE VINKLER

af Satyaraja Dasa

Tænkere både uden for og inden for den vediske kultur anerkender princippperne bag den vediske sociale orden, skriver Satyaraja Prabhu i en artikel i Back to Godhead (37-04-2003).

Jeg havde for nyligt en samtale med en rig hinduherre i New York City, hvor jeg nævnte, at jeg er en dobbeltindviet *brahmana*-præst, at jeg regelmæssigt reciterer det fortrolige *gayatri-mantra* og sommetider forretter vediske ceremonier. Han blev overrasket.

"Hvordan er det muligt?" spurgte han. "Du er hverken fra Indien eller født i en *brahmana*-familie."

Min hinduven, hvis navn jeg hurtigt fandt ud af var Amarnath, troede, at det at være *brahmana* var relateret til ens fødsel, en almindelig misforståelse blandt indere. Jeg ønskede at hjælpe ham af med denne misopfattelse, så jeg berettede om det ældgamle *varnasrama*-system, sådan som det oprindeligt blev forfægtet i de årtusinder gamle vediske tekster. Dette system beskrives i de tidligste tekster i den vediske litteratur (*Rg Veda* 10.90.12), hvor de forskellige samfundsklasser sammenlignes med menneskekroppen. En gruppering er muligvis højere rangeret end en anden, men alle dele er nødvendige for kroppens opretholdelse. *Varnasrama* bliver yderligere beskrevet i *Visnu Purana* (3.8.9) og i *Bhagavad-gita* (4.13), hvor det omtales som en naturlig bestanddel af ethvert veletableret samfund.

Kortfattet består *varnasrama*-systemet af fire materielle beskæftigelser eller pligter (*varna*) og fire åndelige stadier (*asrama*). *Varnaerne* er (1) *brahmanaer* (lærde og præster), (2) *ksatriyaer* (krigere og ledere), (3) *vaisyaer* (landmænd og forretningsfolk) og (4) *sudraer* (håndværkere og arbejdere). Den enkelte vil være draget mod en af de fire former for arbejde, selv om de fleste folk indeholder træk fra flere af kategorierne.

De fire åndelige stadier (*asramaer*) er (1) *brahmacarya* (elev i cølibat), (2) *grhastha* (husholder), (3) *vanaprastha* (tilbagetrukket) og (4) *sannyasa* (opgivelse af materielt liv og komplet dedikation til det Absolutte). Vi vil ikke komme nærmere ind på disse åndelige stadier i denne artikel, delvis pga. pladsmangel, men også fordi samtalen, jeg havde med Amarnath, tog et andet spor.

Fødselsret eller fødselsfejl?

Jeg pointerede over for Amarnath, at den vediske kultur tager højde for individets psykofysiske natur, før personen tildeles en plads i *varnasrama*-systemet. Desværre har dette system undergået en negativ udvikling og er blevet til det nuværende kastesystem, hvor folk kategoriseres i henhold til fødsel. Hvis man for eksempel fødes i en *brahmana*-familie, anses man automatisk for værende en *brahmana*, uanset om man er kvalificeret eller ej. Denne overfladiske opfattelse af *varna* har ledt til *jati*-systemet med dets utallige underkategorier og variationer af de oprindeligt fire *varnaer*. Dette system har forårsaget megen forvirring, stridigheder og social uro blandt befolkningen i Indien.

I starten af 1970'erne debatterede Hans Guddommelige Nåde A. C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada, grundlæggeren af og åndelig mester for det Internationale Samfund for Krishnabevidsthed, med en fremtrædende indolog i Moskva:

Prof. Kotovsky: Ifølge skrifterne, *Puranaerne* osv., skal ethvert medlem af disse fire *varnaer* fødes ind i det.

Srila Prabhupada: Nej, nej, nej, nej.

Prof. Kotovsky: Det er grundlaget for alle *varnaerne*.

Srila Prabhupada: Det, De siger, er ikke korrekt. Med stor respekt beder jeg Dem om at indrømme, at De ikke har ret. I *Bhagavad-gita* [4.13] står der, *catur-varnyam maya srstam guna-karma-vibhigasah*. "Disse fire ordener, der består af *brahmanaer*, *ksatriyaer*, *vaisyaer* og *sudraer*, blev skabt af Mig ifølge kvalitet og beskæftigelse." Fødsel nævnes ikke.

Prof. Kotovsky: Jeg er enig med Dem i, at det siden hen var *brahmanaer*, der forsøgte at ændre systemet.

Srila Prabhupada: Og således blev den indiske kultur slået ihjel.

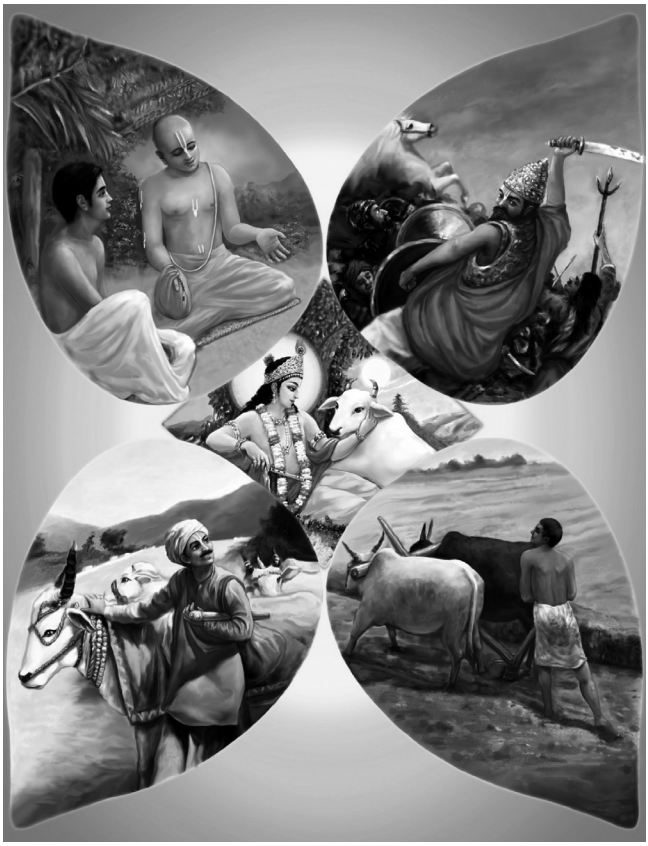

Varna-systemet ifølge Gandhi

Varnasrama-systemet lægger vægt på "kvalitet og beskæftigelse", ikke fødsel. Folk inddeles i bestemte kategorier ifølge deres kvalifikationer, ikke hvilken familie, de fødes i. Fødsel kan pege i en bestemt retning eller på anden vis være sigende, men vil aldrig være den eneste faktor, når det kommer til at afgøre en persons livslange beskæftigelse. For eksempel kan det at fødes i en dommers familie tildele én en god uddannelse og give én en interesse for dommerfaget, men det garanterer ikke, at man bliver dommer. Igen er dette "kvalitet og beskæftigelse" kriterium i relation til *varna* soleklart ifølge *Bhagavad-gita* selv, selv om de færreste nutidige indere er klar over det.

Amarnath insisterede for eksempel på, at selv om de oldgamle vediske tekster og derigennem Prabhupada som en repræsentant for disse mener, at *varna* baserer sig på kvalitet og beskæftigelse, har "moderne hinduisme", som han kaldte det, et andet syn på emnet. Han pointerede, at de fleste indere i dag mener, at *varna* er baseret på fødsel. Vi undrede os begge højlydt: "Hvad, om noget, bygger dette på?" Selv Gandhi, som mange anser for grundlæggeren af "moderne hinduisme", understregede, at *varna* handler om kvalitet og beskæftigelse.

Varna bestemmes generelt af fødsel, men kan kun bevares ved at gøre, hvad der kræves. En søn af *brahmanaer* vil blive kaldt en *brahmana*, men hvis han ikke formår at opføre sig som en *brahmana*, vil han ikke kunne kaldes en *brahmana*. Så vil han miste sin ret til at være *brahmana*. På den anden side vil den, der ikke er født *brahmana*, men opfører sig som en, anses for en *brahmana*.

Bhaktivinoda Thakuras opfattelse

Social lagdeling er en naturlig ting og kan ikke styres af fødselsret. Bhaktivinoda Thakura (1838-1914), en stor professor og helgen i den Krishnabevidste tradition, bemærker, hvordan

varna-systemet naturligt findes i samtlige samfund:

"Når vi anskuer de moderne samfund i Europa, hviler hvad end skønhed, der er at finde i disse samfund, på deres naturlige *varnasrama*. I Europa er de, der har en sælgers natur, glade for at drive forretning, og derved forbedrer de deres position igennem handel. De, der har en *ksatriyas* natur, melder sig ind i militæret, og de, der har en *sudras* natur, elsker at udføre simpel tjeneste."

Men Bhaktivinoda er kritisk over for det herskende kastesystem, specifikt fordi fødsel er den eneste afgørende faktor for ens *varna*. Han skriver videre, at det oprindelige *varna*-system var rent og baseret på videnskabelige (*vaijnanika*) principper. Han skriver også, at fra *Mahabharatas* tid (for omtrent 5.000 år siden) var systemet blevet korrupt og afvigende fra dets oprindelige formål, der er gradvist at hjælpe folk til at udvikle kærlighed til Gud. Bhaktivinoda kaldte det oprindelige system, der bygger på åndelige principper, *daivi-varnasrama* (guddommelig *varnasrama*), der ifølge ham er milevidt fra det nuværende kastesystem.

Hvad de vestlige samfund angår, anerkender Bhaktivinoda, at der eksisterer et naturligt *varna*-system i dem, men han omtaler dem ikke som videnskabelige (*vaijnanika*) *varnasramaer*: "Selv om de europæiske lande i en vis grad følger *varnasrama*, er det ikke videnskabeligt … I Europa og for den sags skyld alle andre lande end Indien er det den uvidenskabelige *varnasrama*, de følger."

Bhaktivinoda udtrykker her sin værdsættelse af de vediske teksters system, der udførligt begrunder, hvordan det udvælger hvilket samfundslag, et specifikt individ tilhører.

Kortfattet opsummerer Bhaktivinoda det vediske perspektiv således:

1. *Varna* bør fastslås ved at studere et barns natur efter at have undersøgt barnets omgang og dets indlæringsevne i løbet af barndommen.

2. Når tidspunktet oprinder til, at en *varna* skal vælges, bør forældrenes respektive *varna*(*er*) også tages i betragtning.

3. *Varna* bør afgøres, når barnet er klart til at modtage undervisning, af familiens præst, faderen, respekterede ældre og en åndelig mester.

4. I tilfælde af tvivl bør en toårig prøveperiode iværksættes sammen med en undersøgelseskomite til at evaluere sagen til den tid.

Bhaktivinoda skriver videre om en skruppelløs klasse af *brahmanaer* og *ksatriyaer*, der for at etablere dominans over andre omskrev bøger som *Manu-samhita* og andre *dharma-sastraer*, så disse velansete tekster tilsyneladende støttede fødselsret som den vigtigste kvalifikation, der kræves for at være en *brahmana*. Dette, skriver han, bidrog til faldet af et engang prisværdigt samfund i den indiske verden.

Varna ifølge Platon

Selv om den græske filosof Platon tilsyneladende ikke kendte til de vediske tekster, inddelte han samfundet i sociale opdelinger, der har en slående lighed med *varna*-systemet. I hans bog Staten argumenterer han for, at de sociale klasser baserer sig på et hierarki af personlighedstyper. Klassen, der domineres af filosofisk intellekt, er ifølge ham den højeste. Dernæst kommer de, der domineres af følelser, og til sidst er der dem, hvor "appetiterne" (sanselige ønsker) dominerer. Platon giver udtryk for, at samfundet naturligt inddeler sig på en lignende facon. På toppen finder vi filosofkongerne, der hersker. Under dem er krigerne, som han refererer til som medhjælpere, siden de assisterer kongen, og nederst er der købmændene og arbejderne, som Platon slår sammen til én kategori.

Han sammenligner herskere med guld, medhjælpere med sølv og de, der tilhører den tredje klasse, med messing og jern. Ifølge Platon får gyldne forældre som regel gyldne børn, sølvforældre vil naturligt få sølvbørn osv. Han indrømmer dog, at sommetider kan gyldne forældre få sølv-, messing- eller jernbørn, og

det modsatte kan også forekomme. Når dette finder sted, skriver Platon, må man være fleksibel nok til at anerkende, at et gyldent barn, der for eksempel er født af jernforældre, sandelig er gyldent. Man bør se bort fra dets fødsel og i stedet fokusere på dets naturlige kvaliteter.

Prabhupadas lære er på dette punkt samstemmende med Platons. Ifølge dem begge er ens fødsel ikke den eneste indikator, men den kan tildele én en bedre chance for at kunne præstere inden for et bestemt felt. Prabhupada skriver: "Det forholder sig ikke sådan, at man automatisk bliver en *brahmana*, blot fordi man er født i en *brahmana*-familie. Snarere har man en bedre chance for at blive oplært til at blive en *brahmana*, hvis ens far er en, ligesom man har en bedre chance for at blive oplært som musiker eller skomager, hvis dét er ens fars beskæftigelse. Dog forholder det sig ikke sådan, at en skomager ikke kan blive en *brahmana*. Hvis han udvikler kvalifikationerne, skal han anses for at være en *brahmana*."

Alle varnaer er for Krishna

Amarnath accepterede pointen. Vediske tekster og deres moderne repræsentanter såsom Bhaktivinoda Thakura og Srila Prabhupada anerkender *varna*-systemet som værende naturligt og gavnligt, og som en hjælp til at udvikle kærlighed til Gud. Gandhi og Platon accepterer de primære præmisser bag *varna*-systemet inklusive, at det bør baseres på naturlige tilbøjeligheder frem for familiestatus og fødsel. Stadig var vi enige om, at det kunne være en fordel at blive født i en bestemt familie, for modtager man undervisning fra barnsben af i pligterne inden for en bestemt beskæftigelse, vil man have en større chance for at udvikle ekspertise inden for det felt.

Som vi gennemgik et af de andre centrale punkter i vores snak, blev Amarnath forstyrret, men han måtte indrømme, at det lød rigtigt. I den nuværende epoke i verdenshistorien (Kali-yuga, stridens og hykleriets tidsalder) har det faktiske *varna*-system degraderet til, hvad der nu er kendt som kastesystemet, hvilket hører det moderne Indien til. Som sagt skyldes dette, at *brahmanaerne* og *ksatriyaerne* ønskede at bevare deres status uden at besidde den nødvendige uddannelse og kvalifikation. De fremhævede på vildledende vis fødselsret og gennemtvang deres position blandt almindelige mennesker og skabte således den undertrykkende atmosfære, som det indiske sociale system nu associeres med.

"Hvad kan vi gøre ved det?" spurgte Amarnath

Som svar fremlagde jeg Krishnabevidsthedsbevægelsens primære budskab. Ved at udføre det rette arbejde ifølge sin tilbøjelighed kan man gradvist avancere i sin søgen efter Gud. Enhver, der er rigtigt engageret, kan stige til en *brahmanas* niveau og tilmed til en *vaisnavas*, en ren hengiven af Krishna. *Vaisnavaer* både følger og transcenderer *varna*-systemet. De engagerer deres Gudsgivne talenter i Krishnas tjeneste, hvilket er essensen af *varna*-systemet, men accepterer også alle klasser som lige, for alle retter deres handlinger mod Krishnas tjeneste. Dette er ifølge Bhaktivinoda *daivi* eller det guddommelige *varna*-system.

Prabhupada refererede til en historie, der er fra *Mahabharata* og er kendt som "den fortryllede dam". Kong Yudhisthira blev en gang bedt om at svare på nogle spørgsmål, inden han fik tilladelse til at drikke fra en dam af smukt, klart vand. Et af spørgsmålene var: "Hvordan skabes en sand *brahmana*? Er det igennem fødsel, lærdom eller god opførsel?" Yudhisthira svarede: "Fødsel og overlegen lærdom gør ikke én til en brahmana. God opførsel alene gør det." Derved kan enhver igennem sine handlinger stige til et højere åndeligt niveau. I denne sammenhæng nævnes fødselsret slet ikke, for det er et ret uvæsentligt hensyn.

Amarnath var overbevist.

"Men hvordan kan vi overbevise andre?" spurgte han. "Få dem til at læse Srila Prabhupadas bøger", svarede jeg. "Deri finder man essensen af al vedisk viden såvel som store tænkere á la Gandhi og Platons mest dybsindige indblik."

HVORFOR BEVIDSTHED VOLDER VIDENSKABEN PROBLEMER, 2

af Akhandadhi Dasa (Oversat af Christopher Thuesen)

Denne artikel stammer fra en tale, Akhandadhi Prabhu gav ved konferencen "Consciousness in Science" i Gainesville, Florida, i januar 2019. Her er den hentet fra ISKCON Communications Journal, Volume 12, 2021. Første del bragtes i sidste nummer.

Analyse af qualia

Qualia relateres oftest til sansestimuli. Videnskabsmænd beskriver qualia som kvaliteten af vores indre oplevelser, der opstår fra vores sansers datainput til hjernen. Tænk over vores visuelle oplevelse og det arketypiske eksempel på qualia: røds rødhed. At opleve rødhed er forskelligt fra at opleve blåhed. Her taler videnskabsmænd ikke om mulige emotionelle reaktioner på farve, om end de kan være en efterfølgende sekundær psykologisk reaktion. Snarere er rødheds quale den faktiske oplevelse af rødhed – ikke som en ydre fysisk kvalitet, men som den indre bevidste oplevelse af rødhed, dvs., hvordan det er for mig at opleve farven rød som rødhed.

Lad os vende os til fysikken og følge vejen fra objekt til hjerne til oplevelse. For eksempel vil lys, der reflekteres fra en rød kugle, hovedsageligt være af en bestemt bølgelængde på omtrent 700 nanometer. Det lys rammer øjnene, der fungerer som telefon- eller videokameraer. Linserne fokuserer lyset på lysfølsomme plader, der kaldes nethinder. Denne specifikke bølgelængde aktiverer bestemte modtagelige tapceller, der tænder (andre tapceller er modtagelige for lys på omkring 470 og 530 nanometer, der svarer til henholdsvis blå og grøn). Signaler fra tapcellerne og stavene [en anden gruppe lysfølsomme celler] samler sig som et bundt på toppen af den optiske nerve, hvorfra der sendes et binært signal gennem nerven til hjernens synsbehandlende regioner, der modtager og danner et komplekst mønster af digitaliseret elektrisk data.

Spørgsmålet er nu: "Hvorfor har vores bevidste oplevelse af de neurale data nu form af et billede med qualia-kvaliteterne rødhed og rundhed?" At forklare dette ved at påstå: "Jeg ser et billede, fordi den ydre verden er billedlig. Der er en rød kugle, og jeg ser dens billede," ville være naivt. Efter billedet af den ydre scene fokuseres inde i øjet på nethinden, omformes det til elektricitet og bliver sendt via den optiske nerve. Spørgsmålet er derfor: "Hvor i hjernen findes dette billede i form af et virkeligt billede, som min bevidsthed oplever?" Hjernen rummer helt sikkert digitale data, der er relateret både til objektet og til, hvordan øjet opfanger lys fra det, men den indeholder ikke denne data som et billede og slet ikke som et billede af en smuk farve, der giver os den fænomenale oplevelse af rødhed.

Problemet er, at hjernen indeholder megen information, men ikke i vores oplevelsers format, dvs. som et billede med form og farve. Aspekterne farve og billede er vores oplevelsers kvaliteter – qualia. Men hvordan genereres kvaliteterne, vi oplever, fra hjernens neurale processer? Dette er neurovidenskabens store problem, og ingen skabende mekanisme er hverken blevet identificeret eller teoretiseret tilfredsstillende. Denne gåde er velkendt.

Denne proces vises her på en illustration, der stammer fra en artikel af neuroforskerne Christof Kock og Francis Crick (Se billede på næste side).

Dette diagram følger lysstrålernes vej, når de rammer øjet og fokuseres på nethinden. Efterfølgende viser det, hvordan stimuli af tapcellerne og stavene genererer biokemiske elektriske signaler, der forplanter sig til hjernen. Inde i hjernen eksisterer disse signaler

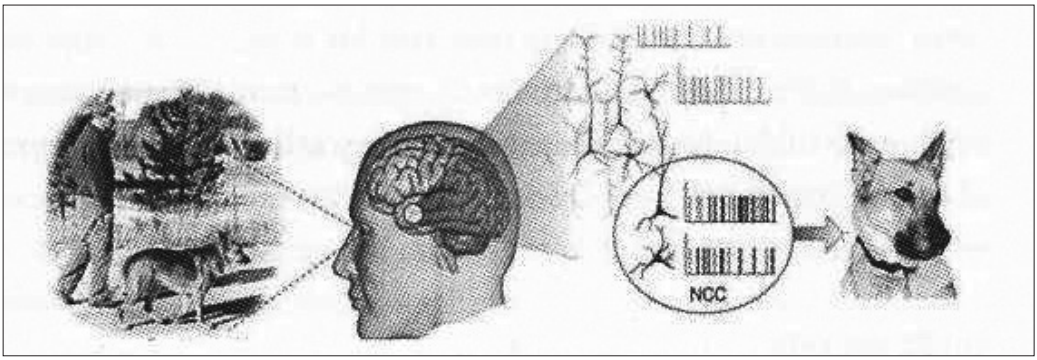

som et netværk af elektriske forbindelser blandt en imponerende samling af neuroner. Stimulationen af øjnene og de elektriske signaler, de producerer, er utvivlsomt et sæt digitaliseret data. Så vidt er alt veletableret og ukontroversielt.

Men det næste trin i Kochs diagram er et rent taskenspillerkneb, der giver indtryk af, at på en eller anden måde omdannes hjernens digitale data til den fænomenale oplevelse af billedet med dets dertilhørende qualia. Dette er et spring, der ikke må forblive uimodsagt. Ingen forklaring gives for, hvordan, hvorfor eller hvor denne proces finder sted. Der er ingen videnskabelig basis for dette. Diagrammet udtrykker blot en fysikalistisk og reduktionistisk ideologis antagelse af, at hjernen må have genereret den bevidste oplevelse. Dette er et perfekt eksempel på en teori om bevidsthed, der forsøger at undgå det faktiske "hårde problem".

Til deres ære nævner Crick og Koch dog: "Det sværeste aspekt ved bevidsthed er det såkaldte "hårde problem" af qualia – det røde ved rød, det smertefulde ved smerte osv. Ingen har kunnet fremlægge nogen plausibel forklaring for, hvordan oplevelsen af det røde ved rød kunne opstå fra hjernens aktiviteter." Ikke desto mindre håber de og andre videnskabsmænd på, at fremtidig neurovidenskabelig forskning vil løse mysteriet.

Det er nu mere end tyve år siden, at Chalmers introducerede os for "bevidsthedens hårde problem", og to ting står klart. Der er stadig ingen plausibel forklaring på qualia, og om noget er der nu endnu mindre tillid til, at en teori baseret på neurovidenskab vil kunne forklare bevidsthed og problemet med qualia. Mit standpunkt i selskab med Searles "forenede kvalitative subjektivitet" er, at hvis man ikke kan forklare den subjektive oplevelse af qualia, har man ingen teori om bevidsthed.

Qualia er virkelige

Qualia er så signifikante, at mange videnskabsmænd har forsøgt at benægte qualias eksistens. Det ville optage en masse plads at nævne hvert af deres argumenter, så jeg vil i stedet nøjes med at referere til Michael Tyes konklusion. Han forklarer, at vores egen oplevelse af qualia i dette og alle andre øjeblikke burde være tilstrækkeligt til at etablere deres realitet. "I denne forstand", skriver han, "er det svært at benægte qualias eksistens."

Hvilke former af mentalt indhold besidder qualia?

Typisk accepteres det, at qualia helt sikkert er til stede i oplevelser, der opstår fra sansestimulans og indre fornemmelser (sult, tørst, smerte osv.). Formodentlig også i følelsesmæssige tilstande (glæde, sorg, frygt osv.), og måske med mindre vished i hukommelse, ideer, tanker og ønsker. Jeg vil hævde, at for ethvert aspekt af mentalt indhold, kan en specifik hvordan-det-opleves qualias tilstedeværelse etableres. Min definition af qualia er,

at de udgør den kvalitative natur af oplevelsen bag alle former for mentalt indhold.

Qualia opleves

Der findes ikke ubevidste qualia, siden de er, hvad der faktisk opleves, uanset hvor uopmærksomme vi er på dem, eller hvor lidt pris vi sætter på fænomenet. Omhyggelig selvransagelse og opmærksomhed er dog værdifulde til at hjælpe os med at fastslå den virkelige natur af qualia, eftersom vi regelmæssigt oplever dem i vores hverdag.

Qualia er subjektive, private, ubeskrivelige

Det er umuligt at beskrive den faktiske subjektive natur af vores oplevelser af qualia til en anden person. Hvordan skulle vi kunne forklare en person med monokrom farveblindhed, hvordan det er at opleve røds rødhed? Sammenligninger ville være ubrugelige i den sammenhæng, ligesom de tilmed er det, når man forsøger at forklare oplevelsen til en person med fuldt farvesyn. Hvordan ville man ligeledes forklare oplevelsen af at lytte til musik til en døvfødt person?

Qualia besidder uforklarlige kvaliteter

På trods af alle deres ufattelige fremskridt kan neurovidenskabsmænd på nuværende tidspunkt ikke forklare qualias natur med reference til hjernens kendte funktioner, kvaliteter og egenskaber.

Qualia er ikke summen af kvaliteterne af deres bærere

Reduktionistiske teoretikere hævder, at qualia, der tilsyneladende er udstyret med unikke kvaliteter, i virkeligheden på en eller anden måde er kvaliteter, der er indeholdt i egenskaberne af objekterne, der stimulerer dem. Dette er ideen om 'superveniens', ifølge hvilken et højere niveaus egenskaber, qualia for eksempel, på en eller anden måde bestemmes ud fra et lavere niveaus egenskaber såsom i dette tilfælde lysets egenskaber.

Antag for eksempel, at vi opfatter farver, fordi farve er en af lysets egenskaber. Denne påstand kan imidlertid hurtigt modbevises med et simpelt eksperiment. Luk dine øjne tæt, dæk dem fuldstændigt med dine hænder, så alt lys udelukkes fra at nå dine øjne, og tryk så blidt, men fast på dine øjenæbler. Det vil resultere i, at du ser farver, selv om intet lys var involveret. Trykket har i stedet stimuleret tapcellerne til at tænde, derefter har hjernen opfanget stimulien som neural elektrisk data, hvilket fik dig til at opleve farvequalia i dit sind. Altså er farvequalia en indre oplevelse og ikke ydre egenskaber. Der kan meget vel være sammenhænge mellem sansestimulansernes egenskaber, og hvad vi oplever, men vi kan kun være sikre på, at den qualia, vi oplever, eksisterer i det indre. Vi har intet middel til at bekræfte deres tilstedeværelse i denne form andetsteds, og vi synes ledt til at acceptere, at der er en uoverstigelig forskel på den digitale data, der er indeholdt i hjernen, og den subjektive oplevelse af qualia, der er relateret til dette neurale stadie.

Det hårde problem vedbliver

Hvis vi vender tilbage til Crick og Kochs diagram, ser det ud til, at udforskningen af lysets fysik, biologi og neurovidenskab i dets rejse fra objekt til øje, en proces, der sender biokemiske signaler til hjernen og etablerer et netværk af neurale korrelationer, repræsenterer de *nemme* problematikker som defineret af Chalmers. Men det hårde problem med, hvordan vi opfatter digitale data som en billedform af qualia, vedbliver. Ifølge Michael Tye ser mange videnskabsfolk derfor qualia som et de facto bevis på, at bevidsthed intet har med det neurale at gøre. Og hvis qualia ikke lader sig reducere til nogen kendt fysisk egenskab eller proces, hvad siger det så om det bevidste selv, der oplever sig selv som observatøren af qualia? Betyder det så ikke også, at dette selv heller ikke lader sig reducere til fysiske egenskaber? (Fortsættes i næste nummer)

BLIV EN LYKKELIG EJER AF PRABHUPADAS LYKKEMØNT

af Erling Saxholt

10 styk Prabhupada 125 INR jubilæumsmønter er nu til salg i Danmark til støtte for Hare Krishna Templet i Vanløse.

Pludselig en dag så jeg i *Nyt fra Hare Krishna*, at denne fine mønt var udkommet, og at den sidste chance for at bestille mønten var dagen efter. Jeg traf en hurtig beslutning om at skaffe ti mønter. Jeg tænkte, at de kunne være en god gave til en ven eller et andet menneske på min vej i livet. Hurtigt mærkede jeg dog, at mønterne skulle bruges til at hjælpe med at udbrede kendskabet til Krishnabevidsthed. Uden hjælp fra templet og Lalitanatha var det ikke lykkedes at skaffe de ti jubilæumsmønter.

Mønterne kan derfor nu købes for 5.000,00 danske kroner pr. styk. Hele beløbet går ubeskåret til Templet. Bliver alle mønterne solgt, bliver der således 50.000,00 kroner til templet.

På denne måde bliver de ti mønter til ti lykkemønter. Pengene vil give bedre muligheder for templets tjeneste til Krishna. Flere mennesker på gaden og gæster i templet kan smage *prasada*. Pengene vil gå til udbredelse af Krishnabevidsthed gennem sang, dans, *prasada* og lignende aktiviteter.

Hvis du erhverver dig denne mønt, er du med til at give lykke til de mennesker, der kommer til at nyde smagen af Krishnabevidsthed gennem din donation, og du får en enestående mønt, som vil minde dig og alle, der ser den, om Prabhupada og hengiven tjeneste til Krishna.

Om lykken smitter af på dig gennem din handling, skal jeg ikke kunne afgøre. Men selv kan jeg allerede mærke lykken gennem ønsket om at støtte templet med 50.000,00 kroner. Må Krishnas årsagsløse nåde inspirere dig.

Mønten er udgivet af den indiske premierminister Modi i anledning af Srila Bhaktivedanta Swami Prabhupadas 125 års fødselsdag. Mønten er lavet af en sølvlegering. Møntens pålydende er 125 indiske rupier, der er ca. 11 danske kroner. Den solgtes for 563 danske kroner (inkl. alle omkostninger). Det officielle salg er dog ophørt, og Temple of the Vedic Planetarium i Mayapur sælger nu mønten for ca. 9.500 kroner. De 5630 kroner, jeg har givet for mønterne, betragter jeg som mit bidrag til Templet.

Ønsker du en mønt og derigennem at støtte templet, kan du kontakte mig på telefon 2888 6171 eller mail: erling.saxholt@gmail.com. Beløbet kan indbetales til mig på konto: 3183 3183637819. Du er også meget velkommen til at betale et større beløb for mønten. Alt går til templet. Mønten kan enten udbringes eller sendes med sikker befordring efter aftale.

HVEM PASSER BUTIKKEN?

Der var engang en mand, hvis hele liv kredsede omkring den butik, han havde bygget op og passet igennem mange år. Selv hans familie for ikke at tale om religion og Gud fyldte mindre i hans liv end hans butik.

Omsider, om end hurtigere, end han havde regnet med, kom den uundgåelige tid, hvor han lå på sit sidste leje og ventede på at dø. Omkring ham stod hans sørgende familiemedlemmer.

"Hvor er min hustru?" spurgte han.

"Jeg er her. Vi er her alle." svarede hans hustru.

"Hvor er min ældste søn?" spurgte manden.

"Jeg er her," svarede sønnen. "Alt er i orden. Vi er her alle. Nu kan du blot koncentrere dig om at tænke på Gud."

"Hvor er min næstældste søn?" spurgte manden derefter.

"Jeg er her også, far," svarede den næstældste søn. "Tænk du nu blot på Gud her i dine sidste minutter."

"Hvor er min datter?" spurgte manden og fik bekræftende at vide, at hun også var der. En efter en gik han igennem dem alle – sønner, døtre, svigerbørn, børnebørn osv. – og fik hver gang at vide, at de var der.

"I er her alle sammen. Jamen, hvem passer så butikken?" råbte han forfærdet – og døde.

(Ifølge *Bhagavad-gita* afgør tanken i dødsøjeblikket ens næste liv. Livets fuldkommenhed er at tænke på Gud i dødsøjeblikket, men hvis andre ting har fyldt ens liv mere, er det sandsynligt, at disse ting vil dominere ens tanker, når man dør.)

EN VENLIG VÆRTINDE, 2

af Visakha-devi Dasi (Oversat af Christopher Thuesen)

Her fortsætter artiklen fra 1.2022 med resten af opskrifterne, som der ikke var plads til i sidste nummer.

Dosaer fyldt med krydderkartofler

Opblødningstid: 4-6 timer

Dej ståtid: 20 timer

Tilberedelsestid for fyld og stegning: 30 minutter

Portioner: 6-8

Dosaer:

1,2 dl mungbønner

3,5 dl basmatiris

varmt vand efter behov

1 tsk. salt

Fyld:

2 spsk. ghee

1 tsk. sorte sennepsfrø

½ tsk. grønne chilier, hakkes efter frøene fjernes

2 mellemstore kartofler, kogte, pillede og snittede

¼ tsk. gurkemeje

½ tsk. amchur (mangopulver)

¼ tsk. stødt koriander

1 spsk. citronsaft

3 spsk. frisk koriander, hakket

Ghee til stegning

1. Vask bønnerne grundigt og fjern eventuelle sten. Dæk bønnerne med 1 l vand i en skål. Vask risene og dæk med 1 l vand i en anden skål. De skal begge stå i blød i 4-6 timer.
2. Dræn bønnerne og put lidt af dem ad gangen i en blender. Blend med korte intervaller og tilsæt en spsk. vand efter behov i pauserne og pres bønnerne ned mod klingen med en gummispatel. Fortsæt med at tilføje bønner og blende, indtil det bliver let og skummet. Overfør bønnerne til en skål og sæt til side. Dræn risene, put dem i blenderen og blend dem i omtrent 2 minutter. Stop nu og da for at presse risene ned mod skæret. Blend risene, indtil de er jævnt kværnede. Tilføj risene til skålen med bønner og bland det grundigt sammen. Dæk med en tallerken og sæt skålen et varmt sted i 20 timer
3. Varm 2 spsk. ghee i en stor pande over middelvarme. Tilføj de sorte sennepsfrø og chili og læg et låg på. Efter sennepsfrøene er færdigpoppede, tilføjes kartoflerne. Tilsæt gurkemeje, amchur og stødt koriander. Efter det har stegt i 3 minutter, tilføjes citronsaft og frisk koriander og tages derefter af blusset.
4. Forvarm en støbejernspande over middelvarme. Panden pensles med ghee. Test temperaturen på panden ved at dryppe et par dråber vand på den. Hvis dråberne sprutter og fordamper, er panden klar.
5. Tilsæt det salte og varme vand til ris- og bønnemiksturen, indtil det har samme konsistens som en let kagedej. Placer med en slev 0,8 dl dej midt på panden. Med bunden af sleven spredes dejen jævnt ud på panden med en udadgående spiralbevægelse fra midten for at danne en cirkel. Lav *dosaen* så tynd som muligt. Stænk en spsk. ghee rundt om kanten på *dosaen* og lad den stege i omtrent 2 minutter, indtil bunden er gyldenrød. Vend *dosaen* forsigtigt med en spatel. Steg i et minut og fjern fra panden.
6. Put ca. 2 spsk. af de krydrede kartofler i

midten af *dosaen* og rul den, ligesom man ruller en roulade. Steg alle *dosaerne* på samme måde. Ofres varme til Krishna.

Sambar

Opblødningstid: 4-5 timer
Tilberedelsestid: 1,5 time
Portioner: 6-7

2,4 dl flækærter
1,7 l. vand
½ tsk. gurkemeje
1 spsk. smør
4 spsk. ghee
¾ tsk. sorte sennepsfrø
2 tsk. hakket grøn chili
¾ tsk. bukkehornsfrø
4 tomater, vaskede, skårne og blendede
2 spsk. sambhar masala
2,4 dl grønne bønner, skåret i 2,5 cm store stykker og kogt, indtil de er møre
0,6 dl tørret, revet kokos
3 tsk. tamarindekoncentrat

1. Vask flækærterne. Put dem i en skål, dæk med 7 dl vand og lad dem stå i blød i 4-5 timer. Dræn dem efterfølgende.
2. Miks flækærter, vand, gurkemeje og smør i en gryde og bring det i kog over høj varme. Sænk temperaturen til middelvarme og kog bønnerne, indtil de er bløde.
3. Varm ghee'en i en lille pande over middelvarme. Tilsæt sorte sennepsfrø, grøn chili og bukkehornsfrø og steg, indtil sennepsfrøene sprutter og popper, og bukkehornsfrøene bliver et par nuancer mørkere. Tilsæt de blendede tomater, sambar masala og salt og steg i 5 minutter over middelvarme. Tilføj grønne bønner, kokos og tamarindekoncentrat og steg i yderligere 5 minutter. Bland derefter miksturen med bønnerne og lad det koge i 10-15 minutter. Ofres til Krishna.

BREVKASSE

SKAL JEG ACCEPTERE EN GURU?

Lalitanatha Dasa svarer på spørgsmål

Har du spørgsmål om Krishna-bevidsthed, er du velkommen til at sende dem til redaktionen: Nyt fra Hare Krishna, Holsteinborgvej 20, 1.th., 2720 Vanløse. E-mail: lalitanatha@krishna.dk. Her svarer Lalitanatha Dasa på et spørgsmål.

SPØRGSMÅL: *Jeg læser Bhagavad-gita som den er + Srimad Bhagavatam. Hele tiden understreger Prabhupada nødvendigheden af at finde en guru, hvis pålæg man skal følge.*

Jeg er 80 år gammel. Smittet som de fleste af total sekulær påvirkning. Men jeg accepterer uden store problemer Prabhupadas kommentarer.

Jeg tror, jeg lettere vil kunne overgive mig helt til den almægtige, personlige Guddom end til en guru, selv om guruen er "selvrealiseret". Jeg har en stærk følelse af at være ansvarlig for mine handlinger og mine tanker.

Dersom jeg behøver en guru, hvordan finder jeg så guruen? Kan jeg betragte Prabhupadas kommentarer/forklaringer som guruens pålæg, eller må jeg finde en personlig guru?

Bedste hilsener og tak for bladet + litteratur.

SVAR: Godt at høre fra dig. Det glæder mig, at du læser *Bhagavad-gita* og *Srimad-Bhagavatam* og er glad for at modtage vores blad.

Med hensyn til at acceptere en guru – jo, det skal man, og det gør du for så vidt også allerede ved at acceptere Srila Prabhupadas instruktioner, sådan som du kan læse dem i hans bøger. Derudover skriver du for at få et godt råd, og det er også i en vis forstand at acceptere en guru. Vi er nødt til at lade os vejlede af hengivne, der er længere fremme end os selv – det er det grundlæggende princip. Vi kan ikke selv direkte kommunikere med Krishna eller Gud, selv om Han sidder i vores hjerte og taler til os hele tiden. Derfor er vi nødt til at have kontakt til fysisk levende hengivne, som vi direkte kan tale og kommunikere med, og som kan hjælpe os fremad med relevante instruktioner. Det er et af principperne i at acceptere en *guru*, der egentlig blot betyder en lærer.

Selvfølgelig er der også et stadie, hvor man overgiver sig til én bestemt guru, følger hans instruktioner og dedikerer sit liv til at tilfredsstille Krishna ved at tilfredsstille sin *guru*, der er Krishnas repræsentant. Men lige nu bør du ikke bekymre dig om det, hvis du spørger mig. Følg Prabhupada og de generelle instruktioner, du kan få fra mig og andre, du eventuelt kommunikerer med. Chant Hare Krishna-*mantraet*, gerne 16 runder om dagen, eller så meget du kan, og se indtil videre Prabhupada som din *guru*. Lidt senere vil du måske opdage, at du er parat til at tage det næste skridt og blive initieret af en nulevende *guru*. Så kan vi tage den derfra, når det kommer dertil, men tænk ikke på det lige nu. Det er mit umiddelbare svar.

TEMPLET I KØBENHAVN

Skjulhøj Allé 44, 2720 Vanløse - Tlf.: 53 83 11 08
www.krishna.dk - iskcon.denmark@pamho.net

Med forbehold for coronarestriktioner afholdes der i februar følgende:

Mandag 7.2 Srila Advaita Acaryas fremkomst. Program fra kl. 17.
Søndag 13.2 Herren Varahadevas fremkomst. Søndagsfest fra kl. 15.
Mandag 14.2 Herren Nityananda Prabhus fremkomst. Fest fra kl. 16.
Mandag 21.2 Srila Bhaktisiddhanta Sarasvati Thakuras fremkomst. Program fra kl. 17.

Radio Krishna Kbh.

yadu@krishna.dk - Tlf.: 38101232 - www.krishna-online.dk
Frekvenser: FM 87,6 MHz og 90,6 MHz på Hybridnet

Sendetider
Mandag 09.00-14.00 og 16.00-17.30
Tirsdag 09.00-14.00 og 16.00-17.30
Onsdag 09.00-14.00 og 16.00-17.30 og 22.00-02.00
Torsdag 09.00-14.00 og 16.00-17.30
Fredag 09.00-11.00 og 16.00-17.30 og 22.00-00.00
Lørdag 08.00-10.00 og 16.00-17.00

Radio Krishna Aarhus

www.radiokrishna.dk - mail@radiokrishna.dk
Frekvenser: FM 98.7 & 89.5 MHz

Sendetider
Mandag 06.00 - 08.00 & 21.00 - 23.00
Tirsdag 06.00 - 08.00 & 21.00 - 23.00
Onsdag 07.00 - 08.00
Torsdag 07.00 - 08.00 & 21.00 - 23.00
Fredag 07.00 - 08.00 & 21.00 - 23.00

Govinda - Take away

Åboulevard 7, st th, 1635 Kbh V. - Tlf.: 32140362 www.
www.govinda.dk - info@govinda.dk

Åbningstider:
Alle ugens dage fra 17.00 - 21.30

Facebook

https://www.facebook.com/HareKrishnaDanmark/
Hare Krishna bevægelsens i Danmarks officielle facebook side

www.facebook.com/groups/krishnahuset
Krishnahuset i Aarhus' officielle facebook gruppe

Aarhus

For fremtidige arrangementer kontakt
Danesh Das Tlf.: 28880377
Ananta Sri Das Tlf.: 22222763

Alle aktiviteter i Aarhus koordineres her:
www.facebook.com/groups/krishnahuset

WEBSIDER

www.harekrishna.dk
Nyt fra Hare Krishnas hjemmeside
www.krishna.dk
Hare Krishnas hjemmeside for jer, der er nye til eller nysgerrige om Hare Krishna

www.radiokrishna.dk
Hjemmeside for Radio Krishna i Århus

www.soundcloud.com/krishnadk/sets
Flere hundrede af Radio Krishnas udsendelser til streaming eller download

www.intelligentdesign.dk
Videnskabsside om det seneste inden for debatten omkring evolution, Darwin og intelligent design

ISKCON NORGE

HAREKRISHNA.NO

OSLO: Ensjøveien 9, 0655 Oslo
Hos os i Iskcon Oslo bliver det dette program i februar:

Hver lørdag fra 16 - påmelding nødvendig
Hver søndag fra kl 13 - påmelding nødvendig
Se Iskcon Oslo på Facebook for påmelding.

BERGEN: Govinda, Lille Øvregaten 14, 5018 Bergen
Hver søndag kl. 15-18: Lovefeast. Kirtan, foredrag og prasada.
Friday kirtan: Hver siste fredag i måneden kl. 17-19. (25. februar)

Web: harekrishna.no
Facebook: Hare Krishna Bergen – Iskcon
Mail: govindabergen@gmail.com

Krishnas Cuisine

Sørkedalsveien 10, Colloseum Senter, 0369 Oslo
tlf: 0047 22692269 - www krishnas-cuisine.no

Åpningstider: Mandag-fredag: 11.00-20.00,
Lørdag:11.00-19.00 - Søndag lukket.

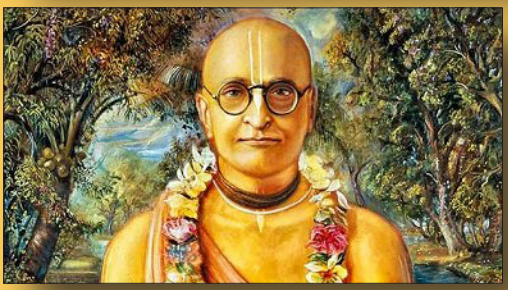

FEBRUARS FESTIVALER

Februar byder på hele fire store festivaler, så siden coronarestriktionerne tilsyneladende nu er blevet hævet, kan det forventes, at de alle bliver fejret i stor stil.

Som det første er det Srila Advaita Acaryas fremkomst den 7. februar. Advaita Acarya er en af Herren Caitanyas vigtigste ledsagere og Selv en inkarnation af Maha-Visnu. På Advaita Acaryas kald nedsteg Herren Caitanya for at redde Kali-yugas faldne sjæle.

Søndag den 13. februar er det Herren Varahadevas fremkomst. Varahadeva er Krishnas vildsvineinkarnation, der på et meget tidligt tidspunkt i universets historie reddede Jorden fra dybden af Garbhodakahavet, hvor dæmonen Hiranyaksa gemte den. Alle kan bede til Varahadeva, at hvis Han kunne redde Jorden én gang, kan Han også gøre det igen.

Dagen efter den 14. februar er det Nityananda Trayodasi, Herren Nityananda Prabhus fremkomst. Nityananda Prabhu er inkarnationen af Balarama, Krishnas bror og første ekspansion. Da Krishna nedsteg som Herren Caitanya for 500 år siden, nedsteg Balarama samtidigt som Nityananda. I København er det en ekstra særlig dag, for templets Deiteter Sri-Sri Gaura-Nitai blev indviet på Nityananda Trayodasi i 1984. Derfor vil der her være store festligheder fra kl. 16.